

Zubria zvernica – Topoľčianky

Zubria zvernica – Topoľčianky tento rok oslavuje okrúhle výročie 50 rokov. Zubriu zvernicu vybuďoval štátny podnik LESY Slovenskej republiky pred 50 rokmi. Vybudovaním zubrej zvernice pri Topoľčiankach v roku 1958 prispel podnik k záchrane zubra hrivnatého, ktorému začiatkom 20. storočia hrozilo vyhynutie.

Celá zubria zvernica je na ploche 140ha sa skladá zo 4 sektorov, ktoré sú od seba oddelené betónovými múrmi. Zubry žijú striedavo vo všetkých týchto sektoroch. Aktuálne sa tam nachádza okolo 30 zubrov. Dospelé jedince dosahujú dĺžku 2,7 metra a výšku 1,9 metra. Slovenské zubry sa museli podľa zákona nazývať na začiatkové písmeno S alebo I. Denne jeden zubor zožerie približne okolo 50 kg sena a 5 až 10 kg prírodných granúl. Normálne zubry vážia okolo 500 až 1000 kg. Mláďatá pri narodení vážia okolo 15 kg. Ročne sa jednej zubrici narodí približne 1 až 2 mláďatá. Dospelé zubry sa pri bitke dokážu chytiť na rohy a prehodiť cez plot do druhého sektoru a rovnako sa môžu aj zabiť. Slováci odkúpili z Nemecka zubra, ktorému sa podarilo zabiť dvoch zubrov v jeden rok. Ale tento bojovník už našťastie nežije...

Legendárny zubor Putifár – praotec všetkých slovenských zubrov bol dovezený do Topoľčianok v roku 1963 z Poľska, ako štrnásťročný zubor na vrchole svojich životných síl. Putifár bol mohutný jedinec, ktorému zistili hmotnosť neuveriteľných 1230 kg. Putifár tvoril pár so zubricou Pumarkou, kde v počiatkoch najprv slávna dvojica pobudla v aklimatizačnej zvernici v tatranskej Lomnici, až napokon našli svoj domov pri Topoľčiankach. Slávny samec zomrel 21-ročný dňa 28.4. 1970.

Zubry ohrozujú iba stáda vlkov a diviakov, ktoré ich dohryzú a následky zranení nakoniec zomrú. Našťastie zubry niekedy ochránia dva poľovnícke psy. Po približne ročnom výcviku počúvajú na povel, ale aj na píšťalku, ktorou je potrebné odpísať žiadaný povel.

Okolo zubrej zvernice vedie náučný chodník, ktorý má trasu dlhú 2,5 km a sú na nej graficky nápadité a informačne bohaté tabule. Celkovo je ich na náučnom chodníku desať. Rovnako je tu aj napríklad malebný historický objekt „Karanténa“ s malým múzeom. Stojí tu tiež pozoruhodná hruška – plánka pod ktorou sa nezabudnuteľný Putifár rád pásol a neďaleko ktorej boli napokon uložené aj jeho pozostatky.

Zubria zvernica, ktorá sa nachádza v blízkosti obce Lovce, necelých 10 km od Topoľčianok, bola vyhlásená za významné lesnícke miesto 10.10. 2008.

Vypracoval: Oliver Nádvorník, 6.A